

BŪSIMŪJŲ SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ VERTYBIŲ KOGNITYVINIO LYGMENS YPATUMAI

DALIA VERBYLĖ

Kauno kolegijos Sveikatos priežiūros fakultetas

Raktažodžiai: *vertybės, terminalinės vertybės, instrumentinės vertybės, vertybių prasmė, vertybių sritys, vertybiniai veiksniai.*

Santrauka

Straipsnyje aptariama būsimųjų socialinių darbuotojų vertybių kognityvinio lygmens ypatumai. Remiantis teoriniais bei empiriniais duomenimis apibūdinami svarbesni tiriamųjų vertybių kognityvinio lygmens rodikliai: požiūris į dvasines vertybes bei pasirinktų vertybių prasmės suvokimas ir vertybių sričių - vertybinių veiksnių - vertinimas.

IVADAS

Humanistinių jaunimo vertybių formavimas dabartiniu metu yra viena iš aktualiausių problemų. Tai lemia išaugusi socialinių ryšių reikšmė, didėjantis žmogiškojo veiksnio vaidmuo, dvasinio-moralinio pobūdžio vertybių krizė šiuolaikinėje visuomenėje, ypač žmogaus gyvybės vertės nuvertinimas bei kitos priežastys. Neribotas ekonomikos augimas, technikos, naujų technologijų plėtra, biurokratizmas formuoja tokį gyvenimo būdą ir mąstymą, kuriam būdinga gamtos ir žmogaus, kaip vertybės, devalvacija. To pasekmė - agresyvumas, pesimizmas, socialinis pasyvumas, egzistavimo beprasmiškumo jausmas. Šios ir kitos tendencijos vyrauja tarp jaunimo Vidurio Europos šalyse.

Vertybės yra vienas svarbiausių socialinio darbo praktikos komponentų. Kaip žinome, trijų sudedamųjų dalių - žinių (teorija), įgūdžių (praktika) ir vertybių (etika) derinimas yra itin svarbus socialinio darbo profesinėje veikloje. Taigi socialinio darbo praktika, anot V. Ivanauskienės, L. Varžinskienės (9), yra daugiau praktinė moralinė, nei racionali techninė. Vadinasi, vertybėms, jų ugdymui ir taikymui šioje praktikoje tenka ypatinga vieta.

Vertybės turi reikšmės daugeliui socialinio darbo aspektų: sampratai apie žmogų, bendravimui su klientu, moraliniams sprendimams, pasišventimui profesijai, organizaciniam ir visuomeniniam tikslams. Be vertybių neišsivaizduojama kokybiška socialinio darbo praktika, todėl būsimiesiems socialiniams darbuotojams svarbu analizuoti savo požiūrį į vertybes ir jų prasmės suvokimą, taipogi

įvairių vertybių sričių (kurios yra ir vertybiniai veiksniai) pažinimą. Taigi, atsižvelgiant į vertybių svarbą asmens sprendimams, pasirinkimams, aktualu tyrinėti studentų - būsimųjų socialinių darbuotojų - vertybių raišką: kognityvinę, emocinę bei elgesio.

Šio straipsnio tikslas - apibūdinti kai kuriuos būsimųjų socialinių darbuotojų vertybinius kognityvinio lygmens ypatumus: atskleisti, kaip būsimieji socialiniai darbuotojai vertina vertybes, apimant jų pripažinimą ir jų prasmės suvokimą bei įvairių vertybių sričių - vertybinių veiksnių - vertinimą.

TYRIMO OBJEKTAS IR METODAI

Nagrinėjant vertybių sampratą tyrimo objektu pasirinkti studentai - būsimųjų socialinių darbuotojų - vertybiniai ypatumai bei juos nulemiantys veiksniai. Metodai: klausimynas, modifikuota M. Rokeach (7) bei G. Allport (1) vertybinių orientacijų metodika. Tyrime buvo ištirti Kauno kolegijos Socialinio darbo katedros II kurso 55 studentai.

TYRIMO REZULTATAI

Būsimųjų socialinių darbuotojų požiūris į vertybes. Kaip žinia, žmogus yra unikali, keturių matmenų būtybė. Viena vertus, jis yra gyvas, biologinis organizmas, turintis fizinį matmenį, kita vertus, jis mąsto, reflektuoja, jaučia, vadinasi, turi psichinį matmenį. Taipogi žmogus gyvena visuomenėje ir atskleidžia savo socialinį matmenį, atlikdamas socialinius vaidmenis, užimdamas socialinius statusus, kurdamas, palaikydamas ir keisdamas socialinius institutus, įprasmindamas veiksmus, simbolius, gestus ir pan. Ir galiausiai žmogus siekia įgyvendinti aukščiausio lygio - dvasinius poreikius: kelia egzistencinius klausimus, ieško prasmės, kenčia, tobulėja ir t.t. Tai žmogaus dvasinis matmuo (filosofijos ir religijos sritis).

Anot L. Giussani (3), žmogaus protas veržiasi į transcendentiją, kuri pasireiškia žmoguje vykstant dvasinių vertybių sklaidai. Vadinasi, norint tobulėti, svarbu pažinti dvasines vertybes. Todėl respondentų vienu kognityvinio lygmens rodikliu laikyta jų požiūris į dvasines vertybes.

Tiriant požiūrį į vertybes, dėmesys pirmiausia buvo atkreiptas į dvasinių vertybių svarbumo pripažinimą. Tam

1 lentelė. Respondentų požiūris į terminalines vertybes

Eilės nr. pagal svarbumą	Terminalinės vertybės	Procentinė išraiška
1	Sveikata	83
2	Laiminga šeima	75
3	Laimingas gyvenimas	65
4	Vidinė harmonija	64
5	Brandi meilė	63
6	Savigarba	60
7	Tikra draugystė	57
8	Išmintis	56
9	Laisvė	53
10	Laimė	46
11	Socialinis pripažinimas	36
12	Įdomus gyvenimas	36
13	Šventumas	35
14	Grožis	33
15	Nacionalinis saugumas	33
16	Kūryba	32
17	Lygybė	29
18	Malonumai	21

2 lentelė. Respondentų požiūris į instrumentines vertybes

Eilės nr. pagal svarbumą	Instrumentinės vertybės	Procentinė išraiška
1	Atsakingumas	77
2	Altruizmas	75
3	Intelektualumas	65
4	Garbingumas	63
5	Išprusimas	63
6	Jautrumas	61
7	Savikontrolė	59
8	Gailestingumas	54
9	Pažiūrų platumas	52
10	Atlaidumas	52
11	Drąsa	52
12	Nepriklausomumas	48
13	Linksmumas	45
14	Pajėgumas	44
15	Tyrumas	40
16	Išdidumas	33
17	Vaizduotė	31
18	Paklusnumas	23

pritaikyta modifikuota M. Rokeach (7) metodika, pagal kurią respondentai turėjo suranguoti 18 terminalinių vertybių (vadinamų galutiniais tikslais) ir 18 instrumentinių vertybių (padedančių siekti minėtų tikslų). Skirdami vertybei tam tikrą rangą, tiriamieji išreiškė jos svarbumo pripažinimą ir savo požiūrį į vertybę.

Tai padėjo išsiaiškinti, kurios terminalinės vertybės studentams yra pačios svarbiausios, kurios mažiau svarbios ir kurios visai nesvarbios (1 lentelė).

Gauti duomenys rodo, kad daugiau nei pusė tirtų studentų svarbiausiomis terminalinėmis vertybėmis laiko sveikata (83 proc.), laimingą šeimą (75 proc.), laimingą gyvenimą (65 proc.), vidinę harmoniją (64 proc.), bran-

3 lentelė. Respondentų terminalinių vertybių prasmės suvokimas

Terminalinės vertybės	Vertybių suvokimo gilumo lygiai/Procentinė išraiška				
	Labai gilus	Gilus	Nelabai gilus	Negilus	Klaidingas
Svarbiausios	21,8	24,8	17,1	16,3	20,0
Nesvarbiausios	5,4	3,6	31,1	25,4	34,5

4 lentelė. Respondentų instrumentinių vertybių prasmės suvokimas

Instrumentinės vertybės	Vertybių suvokimo gilumo lygiai/Procentinė išraiška				
	Labai gilus	Gilus	Nelabai gilus	Negilus	Klaidingas
Svarbiausios	9,0	12,7	25,7	18,1	34,5
Nesvarbiausios	5,4	1,8	22,0	25,4	45,4

5 lentelė. Respondentų požiūris į vertybių sritis – vertybinius veiksnius

Eilės nr. pagal svarbumą	Vertybių grupės	Procentinė išraiška
1	Socialinės	91
2	Humanistinės	89
3	Dorovinės	78
4	Ekonominės	74
5	Transcendentinės	67
6	Kultūrinės	66
7	Teorinės	66
8	Estetinės	65
9	Religinės	55
10	Politinės	30

džių meilę (63 proc.), savigarbą (60 proc.), tikrą draugystę (57 proc.), išmintį (56 proc.), laisvę (53 proc.). Taigi patį didžiausią studentų pripažinimą gavo sveikata ir laiminga šeima. Tokiu atveju daugiausia buvo pripažintos vertybės, kurios ir sudaro dorovinių, humanistinių ir socialinių vertybių šerdį (Allport, Hildebrand ir kt.). Labiausiai įvertinta sveikata rodo ir studijų bei specialybės orientaciją į šią vertybę. Atrodo, kad studentai aiškiai supranta minėtos vertybės svarbą ir pritaria Sokratui, teigusiam, kad sveikata nėra viskas, bet viskas be sveikatos yra niekas (4).

Remiantis lyginamąja analize galima teigti, jog kai kurių terminalinių vertybių studentai nelinkę laikyti svarbiomis. Tokios vertybės būtų socialinis pripažinimas ir nacionalinis saugumas, taip pat grožis, kūryba, šventumas. Reikia atkreipti dėmesį, kad beveik dauguma tiriamųjų grožį, kūrybą, šventumą priskyrė prie nesvarbių vertybių kaip malonumus ir įdomų gyvenimą. Tai rodo, kad tiems studentams grožis ir kūryba kaip gyvenimo realybė ar tikslas yra nepriimtini ar nesuprasti, nors šios vertybės, anot A. Maceinos (6), yra asmenybės raiškos pagrindas. Nacionalinio saugumo nevertinimas atskleidžia tiriamųjų menką tautos laisvės, nepriklausomybės svarbumo supratimą. Galima manyti, kad studijos neskatiną jau minėtų grožio, kūrybos, nacionalinio saugumo pripažinimo. Taipogi šventumo

nevertinimas rodo, kad studentai nekelia sau aukščiausių siekių orientuojantis į transcendentines bei religines vertybes. Tyrinėdama vyresnių klasių mokinių požiūrį į minėtas vertybes panašius rezultatus gavo ir V. Aramavičiūtė (2).

Vadinasi, studentų terminalinių vertybių pasiskirstymas rodo, kad jų hierarchijos viršūnėje yra sveikata ir laiminga šeima. Tai labai geras asmenybės ir socialinio gyvenimo rodiklis. Tuo pačiu kyla pavojus, jog pernelyg menkas grožio, kūrybos, nacionalinio saugumo pripažinimas gali trukdyti jų asmenybės tobulėjimui.

Išanalizavus instrumentinių vertybių pasiskirstymą pagal svarbumo pripažinimo kriterijų, išryškėjo tokia jų hierarchija (2 lentelė).

Pasirodo, kad būsimiesiems socialiniams darbuotojams svarbiausia instrumentinė vertybė yra atsakingumas (77 proc.). Taip pat jiems svarbios ir kitos dorovinės vertybės - altruizmas, intelektualumas, garbingumas, išprusimas, jautrumas, savikontrolė, gailėstingumas, pažiūrų platumas, atlaidumas, drąsa (daugiau kaip pusė). Šių vertybių pripažinimas rodo tiek dorovinę, tiek teorinę, tiek socialinę tiriamųjų nuostatą, ir tai padeda siekti pačių svarbiausių dvasinių vertybių, tokių kaip meilės, vidinės harmonijos, išmintingumo ir kt.

Mažiau svarbios vertybės tiriamiesiems - nepriklausomumas, linksmumas, pajėgumas, tyrumas (jas pripažįsta šiek tiek mažiau nei pusė), mažiausiai svarbios - išdidumas, vaizduotė, o ypač paklusnumas. Pavojų kelia ir tai, kad dauguma tiriamųjų nesupranta vaizduotės svarbos savo gyvenime. Psichiniam ir dvasiniam žmogaus tobulėjimui skiriantys ypatingą dėmesį P.Killen ir J. de Beer (5) vaizduotę išskiria kaip asmenybės tobulėjimo variklį, jungiantį žmogaus praeitį ir ateitį. Neramina ir silpnas išdidumo ir paklusnumo vertinimas, galintis slopinti veržlumą siekiant asmenybės tobulėjimo.

Būsimųjų socialinių darbuotojų vertybių prasmės suvokimas. Tyrimo metu siekta ne tik išsiaiškinti, kurias vertybes studentai labiau vertina, bet ir kaip suvokia šių vertybių prasmę. Juk prasmės suvokimas parodo ir jų požiūrio sąmoningumą bei skatina praktinį vertybių realizavimą.

Vertinimo kriterijumi pasirinktas vertybių prasmės suvokimo gilumas. Jei tiriamasis, apibūdinamas vertybės prasmę, orientavosi į kito ir savo dvasinę gerovę, prasmės suvokimas laikytas labai giliu (5); tik į savo asmeninę gerovę, manant, kad vertybė padeda tapti brandesne asmenybe (atskleisti save, pažinti, realizuoti) - giliu (4); į savo asmeninę gerovę, tačiau vertybei priskiriant hedonistišką ar utilitarinę prasmę (man patiktų, būtų linksmiau, įdomiau, maloniau ar patogiau) - nelabai giliu (3); kai tik konstatuojama vertybės svarba ar nesvarba, bet jos nepagrindžiant - negiliu (2); nieko nepasakydavo apie vertybių svarbumą

ar klaidingai jas interpretuodavo - klaidingu - (1). Tiriamųjų buvo paprašyta paaiškinti, kodėl vienas grupės vertybes jie laiko svarbiausiomis, o kitas - nesvarbiausiomis (po dvi vertybes iš kiekvienos grupės). Apibendrinti rezultatai pateikiami 3, 4 lentelėse.

Kaip matyti iš rezultatų, studentai giliau suvokė terminalinių vertybių prasmę nei instrumentinių: daugiau nei pusė (55,6 proc.) jų pagrindę giliai ir labai giliai terminalines vertybes ir tik apie trečdalis (28,9 proc.) - instrumentines vertybes.

Tačiau tyrimo metu nustatyta, jog beveik trečdalis tiriamųjų klaidingai ir apie penktadalis negiliai įžvelgė svarbiausių instrumentinių vertybių prasmę, na o nesvarbiausių instrumentinių vertybių prasmę beveik pusė įžvelgė klaidingai ir apie ketvirtis negiliai. Tuo tarpu nesvarbiausių terminalinių vertybių pagrindimas yra šiek tiek geresnis: klaidingas (34, 5 proc.), negilus (25,4 proc). Silpnėsnis instrumentinių vertybių supratimas gali apsunkinti terminalinių vertybių realizavimą ar net užblokuoti svarbiausių gyvenimo tikslų siekimą.

Reikia paminėti, jog tik per penktadalis (21, 4 proc.) tiriamųjų pilnai suvokė visų pasirinktų (svarbiausių ir nesvarbiausių terminalinių ir instrumentinių) vertybių prasmę. Anot vertybių tyrėjų E. Martišauskienės (8) ir V. Aramavičiūtės (2), tai rodo vertybinę - dvasinę žmogaus brandą.

Būsimųjų socialinių darbuotojų požiūris į vertybių sritis - vertybinius veiksmus. G. Allport (1) suskirsto vertybes į atskiras sritis (socialines, estetines, teorines, politines, religines, humanistines, transcendentines, dorovines, kultūrinės, ekonomines), kurias vadina svarbiausiomis žmogaus gyvenimo sritimis ir veiksniais formuojančiais tiek asmens, tiek visuomenės, tiek profesines vertybes. Taigi šiame tyrime siekta išsiaiškinti studentų požiūrį į minėtas vertybių sritis - į vertybinius veiksmus (5 lentelė). Tuo pačiu norėta sužinoti, ar atitinka tiriamųjų pasirinktos terminalinės vertybės (tikslai) ir vertybiniai veiksniai.

Iš lentelės matyti, kad absoliuti dauguma studentų svarbiausia vertybine sritimi laiko socialines vertybes, taipogi humanistines bei dorovines. Pasirinkdami atskiras terminalines bei instrumentines vertybes studentai rinkosi vertybes būtent iš šių sričių (sveikata, laiminga šeima, laimingas gyvenimas, vidinė harmonija, brandi meilė, atsakingumas, altruizmas, intelektualumas, garbingumas, išprusimas). Toks vertybių pasirinkimo atitikimas abiem atvejais rodo tiriamųjų aiškų pasirinkimą ir orientaciją vertybinėse srityse.

Taipogi labai aukštai, daugiau nei du trečdaliai, įvertino ir ekonomines vertybes. Tai rodo tiriamųjų dėmesį ekonominei gerovei, materialinėms vertybėms, nuo ko labai priklauso gyvenimo fizinė kokybė, bet tai negarantuoja psichinės bei dvasinės žmogaus gerovės.

Taip pat du trečdaliai tiriamųjų pasirenka transcendentines bei kultūrinės, teorinės, estetiškos bei religinės vertybes. Šios vertybių grupės - tai tiesos, gėrio ir grožio apraiškos, kurios, deja, pasirenkamos po ekonominių vertybių. Terminalinių ir instrumentinių vertybių pasirinkime šioms grupėms priklausančioms vertybėms taipogi nebuvo suteikta didelė svarba, jos buvo priskiriamos prie mažiausiai svarbių vertybių (grožis, kūryba, vaizduotė, drąsa).

Nesvarbiausia vertybių sritimi respondentai laiko politines vertybes. Toks pasirinkimas gali būti suprantamas kaip jaunų žmonių apolitiškumas, abejingumas ar net visuomeninis neįgalumas. Taigi būsimiesiems socialiniams darbuotojams tai jau nėra labai optimistinis požiūris. Respondentų nuomone, nacionalinis saugumas susilaukė tokio pačio įvertinimo ir renkantis atskiras vertybes (tikslus).

Apibendrinant būsimųjų socialinių darbuotojų vertybių kognityvinio lygmens ypatumus galima daryti keletą išvadų.

IŠVADOS

1. Remiantis teoriniais vertybių tyrinėjimais išskiriami keletas vertybių kognityvinio lygmens rodiklių: būsimųjų socialinių darbuotojų požiūris į dvasines vertybes, pripažintų vertybių prasmės suvokimas bei požiūris į vertybių sritis - vertybinius veiksnius - leidžia susidaryti pakankamai teigiamą tiriamųjų vertybių sampratą.

2. Studentų terminalinių vertybių pasiskirstymas rodo, kad jų hierarchijos viršūnėje yra sveikata ir laiminga šeima. Taipogi laimingą gyvenimą, vidinę harmoniją, brandžią meilę, savigarbą, tikrą draugystę, išmintį, laisvę pasirinko daugiau nei pusė respondentų. Tai leidžia manyti, jog šie studentai pasižymi gana aukšta dvasine branda. Tačiau išryškėjo pernelyg menkas grožio, kūrybos bei nacionalinio saugumo pripažinimas, ir tai kelia nerimą dėl tiriamųjų tautos laisvės ir nepriklausomybės supratimo, kūrybinės jų pačių išraiškos, taip pat prasmės matymo įvairiose gyvenimo srityse.

3. Tuo tarpu instrumentinės vertybės pasiskirsto tokia tvarka: svarbiausia vertybė tiriamiesiems - garbingumas, taipogi svarbios - altruizmas, intelektualumas, išprusimas, jautrumas, savikontrolė, gailėstingumas, pažiūrų platumas, atlaidumas, drąsa (daugiau kaip pusei). Manytina, kad minėtos vertybės kaip dorovinės bei humanistinės nuostatos gali padėti tiriamiesiems siekti svarbiausių gyvenimo vertybių - tikslų. Mažiau svarbios vertybės tiriamiesiems - nepriklausomumas, linksmumas, pajėgumas, tyrumas (jas pripažįsta šiek tiek mažiau nei pusė), mažiausiai svarbios - išdidumas, vaizduotė, o ypač paklusnumas. Tuo tarpu šių vertybių stoka gali trukdyti studentams siekti tobulumo ar net užkirsti kelią siekiant svarbiausių tikslų.

4. Tyrimo rezultatai parodė, kad studentai giliau suvokė terminalinių vertybių prasmę nei instrumentinių. Tuo pačiu nustatyta, jog beveik trečdalis respondentų klaidingai ir negiliai įžvelgia svarbiausių instrumentinių vertybių prasmę ir beveik pusė tiriamųjų klaidingai ir negiliai įžvelgia nesvarbiausių instrumentinių vertybių prasmę. Taigi nesvarbiausių terminalinių vertybių pagrindimas yra kur kas silpnesnis. Labai reikšmingi maždaug trečdalis studentų: jie giliai ir labai giliai suvokė tiek svarbiausių terminalinių, tiek svarbiausių instrumentinių vertybių prasmę. Tai rodo šių studentų gana aukštą vertybinę - dvasinę brandą.

5. Studentų požiūris į skirtingas vertybių sritis - vertybinius veiksnius - atskleidė, jog jie svarbiausiomis vertybių sritimis laikė socialines ir humanistines vertybes; taipogi prie svarbių priskyrė ekonomines vertybes. Šiek tiek mažiau svarbiomis laiko transcendentines, kultūrinės, teorinės, estetiškos bei religinės vertybes. Tuo tarpu mažiausiai svarbios yra politinės vertybės. Toks vertybių sričių pasiskirstymas rodo socialinės, humanistinės bei dorovinės srities svarbą, o jų atitikimas pasirinktomis terminalinėms vertybėms aiškia orientaciją vertybinėse srityse. Mažiau svarbiomis laikytinos transcendentinės, kultūrinės, teorinės, estetiškos bei religinės vertybės. Tai gana logiškas poreikių - vertybių - išsidėstymas, pradedant nuo būtiniausių, bendriausių ir einant prie specifinių ir aukštesnių. Tuo tarpu respondentų sureikšmintą ekonominę vertybių sritis rodo ne tik jiems, bet ir visai visuomenei būdingą materialinės gerovės siekimą.

Literatūra

1. Allport G. Tapsmas. Vilnius: Vaga, 1998.
2. Aramavičiūtė V. Auklėjimas ir dvasinė asmenybės branda. Vilnius: Gimtasis žodis, 2005.
3. Giussani L. Religinis jausmas, 2000.
4. Jung SL. Spirituality of the Environment. New York: Paulist Press, 1993.
5. Killen P. De Beer J. The art of Theological Reflection. New York: Crossroad, 1999.
6. Maceina A. Ugdymas kaip kūryba // Lietuvos mokykla, Kaunas, 1938; 1.
7. Rokeach M. The Nature of Human Values. New York, 1973.
8. Martišauskienė E. Paauglių dvasingumas kaip pedagoginis reiškinys: habilitacinis darbas, socialiniai mokslai, edukologija (07 S). Vilnius: VPU, 2003.
9. Šinkūnienė J. R. Socialinis darbas: profesinė Vilnius: MRU, 2010.
10. Verbylaitė D. Dvasingumas ir jo ugdymo galimybės universitete. ŠU, 2006.

KOGNITIVE LEVEL OF VALUES OF THE FUTURE SOCIAL WORKERS

Dalia Verbylė

Summary

Key words: values, terminal values, instrumental values, meanings of values, areas of values, factors of values.

The article presents the scientific research: cognitive level of values of those who are studying the social work. According to the theoretical and empirical research there few indicators of conceptual level of values such as: the attitude to the values, their meanings, the knowing the essence of values and the factors of values.

The data reveals, that students choose the terminal values (final purposes) as the most important such as health, happy family, and important are following ones: happy life, inner harmony, mature love, self-esteem, friendship, wisdom, courage. At the same time there is lack of attention to beauty, creativity and national security. The instrumental values (which help to reach the final goals) are following: the most important is honor and others as altruism, intelligence, sophistication, sensibility, self-control, compassion, width of views, forgiveness, courage (more than

a half). So the student do not see important values such as pride, imaginations and obedience. The results show that the students understand better meaning of terminal values rather than instrumental ones. The student do not know enough the meanings of the values that are not important for them. According to the students the terminal and instrumental values are related to the same areas of values, which are their chosen the factors of values.

Correspondence to: daliaverbyle@gmail.com

Gauta 2012-06-24

KVIEČIAME PRENUMERUOTI "SVEIKATOS MOKSLŲ" ŽURNALĄ 2013 METAIS!

Žurnalas "Sveikatos mokslai" (Index Copernicus, EBSCO host (Academic Search Complete), Gale (Academic OneFile), ProQuest (Ulrich's, Summon), Australia (ERA) 2012 Journal List (ERA ID 124967) skirtas visų specialybių gydytojams, slaugytojams ir kitiems specialistams, spausdina mokslinius straipsnius lietuvių, anglų ir rusų kalbomis. Straipsniams keliami reikalavimai atitinka mokslo leidiniams keliamus reikalavimus.

Žurnalas kioskuose neparduodamas.

Žurnalą, kuris leidžiamas kartą per du mėnesius, galima užsiprenumeruoti visuose Lietuvos pašto skyriuose, taip pat internetu: www.post.lt

Prenumeratos kaina nesikeičia: visiems metams - 120 Lt, šešiams mėnesiams – 60 Lt, keturiems mėnesiams - 40 Lt, dviem mėnesiams - 20 Lt.

Prenumeratos kodas: 5348.

Žurnalo autoriams straipsnių spausdinimas mokamas.

Redakcija